

2. Пояснювальна записка до проект Закону України «Про приватизацію державного майна»: від 19.09.2017 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: http://w1.c.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62455 (дата звернення: 30.03.2018).

3. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: закон України від 12.07.2001 № 2658-III // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14> (дата звернення: 30.03.2018).

4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 51 народного депутата України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 92, пункту 6 розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України (справа про постійне користування земельними ділянками): від 22.09.2005 № 17-рп/2005 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v005p710-05> (дата звернення: 30.03.2018).

5. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) абзацу восьмого пункту 5 частини першої статті 11 Закону України «Про міліцію»: від 26.09.2010 № 17-рп/2010 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v017p710-10> (дата звернення: 30.03.2018).

6. Справа «Веренцов проти України» (Заява № 20372/11): рішення ЄСПЛ від 11.04.2013 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_945 (дата звернення: 30.03.2018).

7. Зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України від 15.01.2018 р. до проекту Закону України «Про приватизацію державного майна» (реєстр. № 7066) // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: http://w1.c.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62455 (дата звернення: 30.03.2018).

Одержано 09.04.2018

УДК 347.1

Жанна Николаевна Калмыкова,

аспирант кафедры гражданского права и процесса

Харьковского национального университета внутренних дел

ПРАВОВЫЕ ПРОБЛЕМЫ ЭЛЕКТРОННОЙ ТОРГОВЛИ В УКРАИНЕ

Развитие интернет коммуникаций породило возникновение большого количества общественных отношений требующих законодательного регулирования. Одним из таких отношений являются отношения купли-продажи с использованием интернет коммуникаций и иных электронных информационно-коммуникационных средств. Заключение договоров на расстоянии, без полноценного заключения гражданско-правового договора, в связи с растущим количеством интернет магазинов, является достаточно актуальным, так как оказывает достаточное влияние на экономическую и социальную политику любого современного государства. Правовые нормы Закона Украины «Про електронну комерцію» направлены на урегулирование отношений, возникающих при дистанционном заключении и исполнении сделок по купле-продаже товаров или поставки товаров, выполнение работ и оказание услуг, а также связанных с ними юридических действий с применением электронных информационно-коммуникационных средств и технологий. Несмотря на

принятие данного Закона, стоит отметить, что законодательство Украины в данной области недостаточно развито в связи с чем, обеспечивает недостаточную степень защиты потребителей, чем система законодательства развитых европейских стран. В этой связи, развитие и совершенствование существующего законодательства в данной сфере, имеет большое значение для Украины, особенно сейчас при вступлении Украины в ВТО и ЕС. А развитие и совершенствование информационно-коммуникационной сети «Интернет», порождает все больше и больше общественных отношений нуждающихся в специальном регулировании. Кроме того, учитывая то, что большинство интернет магазинов (продавцов) относятся к субъектам малого и среднего бизнеса, совершенствование законодательства в данной сфере позволит обеспечить развитие конкуренции и значительно повысит уровень жизни населения Украины. Однако развитие дистанционной торговли в Украине, находится под угрозой, не только по причине низкого качества действующего законодательства, но и вследствие низкого уровня доверия потребителей, особенно при осуществлении купли-продажи у зарубежных продавцов, так как государство принимая законопроекты зачастую сама их не соблюдает (особенно в сфере имущественных и не имущественных прав). Так, в последнее время участились случаи вскрытия посылки фискальными органами (таможенными и налоговыми службами) пересылаемых иностранными продавцами особенно при покупке электронных товаров. Следует отметить, что увеличение в Украине количества интернет магазинов и доступ к интернет магазинам зарегистрированных и находящихся в развитых странах, позволяют потребителю приобрести товар при помощи заключения дистанционных договоров, заключение и реализация которых, требуют более чёткого регулирования и научного исследования.

Особенности регулирования отношений при помощи дистанционного договора до момента принятия Закона Украины «Про електронну комерцію» (далее Закон) сводились к тому, что формирование такого договора осуществлялось по аналогии закона. Так, в силу отсутствия специального Закона, продавец формировал условия договора, применяя отдельные положения положения закреплённых в ГК Украины договоров, что не всегда соответствовало принципу взаимности интересов. С принятием Закона, регулирование отношений с применением дистанционного, договора были частично урегулированы, хотя в целом имеется достаточное количество моментов требующих более конкретного регулирования. Ответственность сторон по дистанционному договору требует более чёткого регулирования с учётом специфики доставки товара и затрат на его транспортировку.

Закон Украины «Про електронну комерцію» в целях защиты прав потребителя закрепил в нормах право потребителя отказаться от исполнения дистанционного договора в любое время до его исполнения, но порядок возвращения денежных средств (заказчику) покупателю практически не регламентирован. Так, в случае отказа покупателя от товара, продавец возвращает денежные средства за вычетом затрат по транспортировке возврата товара и стоимости транзакции возврата денежных средств. В тоже время, следует констатировать, что с момента образования интернет магазинов в Украине не была сформирована достаточная правоприменительная практика, прежде всего, судебная по вопросу возврата денежных средств. Отсутствие правоприменительной практики объясняется не только тем, что фактические затраты средств, времени и здоровья как правило, превышают потери, которые понёс покупатель (потребитель) в результате нарушения его прав, но и отсутствием надлежащего регулирования и контроля со стороны государства. Отсутствие должного государственного регулирования и контроля вызвано тем, что законодательное регулирование дистанционной торговли с использованием интернет коммуникаций отстаёт от темпов развития отношений в обществе, и как следствие

низкий уровень правовой защиты потребителей, а недобросовестные действия со стороны предпринимателей собственников интернет магазинов.

Закон Украины «Про електронну комерцію» закріплює визначення таких понять як «електронна угода», «електронне повідомлення», «інтернет-магазин», «електронний товар», «електронна підпис», «електронна торгівля» і інші.

Не слід відзначити, що прийнятий Закон, направлений на правове регулювання участі споживачів, в дистанційних угодах з використанням інтернет комунікацій породив достаточну кількість проблем. Так, закріплене в Законі поняття електронної угоди, де факто носить лише пізнавальний характер, оскільки не містить ідентифікуючих ознак даної угоди. З змісту норм Закону незрозуміло, за якими класифікуючими ознаками він відрізняється від інших, передбачених законодавством угод. Це поняття може бути застосовано до будь-якої угоди, укладеної якою здійснювалося з використанням не тільки інтернет комунікацій, але і інших інформаційно-телекомунікаційних систем.

Виходячи з вище викладеного, можна констатувати, що, незважаючи на наявність спеціального закону проблеми регулювання відносин в сфері інтернет торгівлі та укладення дистанційних угод в мережі інтернет залишилися практично такими ж. На наш погляд, для нормального регулювання відносин в сфері інтернет торгівлі, необхідно внести зміни в ряд нормативних актів, громадянський, податковий і трудовий кодекси, Закон України «Про захист прав споживачів». З метою гармонізації законодавства України з законодавством Євросоюзу.

Список бібліографічних посилань

1. Конституція України : закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР : *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. Станом на 01.01.2016.
2. Цивільний кодекс України : закон України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40–44. Ст. 356.
3. Про електронну комерцію : закон України *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 45. Ст. 410. із змін., внес. згідно із законом № 1977-VIII від 23.03.2017.
4. Про захист прав споживачів : закон України від 12.05.1991 № 1023-XII : // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12> (дата звернення: 04.03.2018). Ред. станом на 10.06.2017.

Получено 16.03.2018

УДК 346.548

Наталія Сергіївна Кирєєва,

*помічник адвоката Адвокатського об'єднання «Юріс Феррум»,
аспірант кафедри господарського права і процесу
Національного університету «Одеська юридична академія»*

РИЗИКИ СПОЖИВАЧІВ І БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ У СФЕРІ ЕЛЕКТРОННОГО БАНКІНГУ

В умовах інформаційного суспільства ринок фінансових послуг постійно розвивається та розширюється. Одним з основних нововведень останніх десятиліть або впровадження електронних фінансових послуг, включаючи електронний банкінг. Стрімкий розвиток даного